

ИЗВЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ И ОЦЕНИ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

<p>I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ</p> <p>1. Датум и орган који је именовео комисију</p> <p>Одлуком бр.1868/1 Научно-наставно већа Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 21. јуна 2018. године, образована је комисија за преглед и оцену докторске тезе кандидата Џаваншир Мацидова <i>Културе на Путу свиле – азербејџанска и српска перспектива</i>.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. др Љиљана Марковић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду2. др Александра Вранеш, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду3. Dr Kiyomitsu Yui, redovni profesor, Kobe University
<p>II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА</p> <p>Џаваншир Мацидов је рођен 11. јуна 1971. године у Агдашу, Република Азербејџан. Основне студије је завршио је 2000. године на Вишем колеџу за дипломатију у Бакуу, Република Азербејџан, и стекао стручни назив дипломирани стручњак у области међународних односа. На истом колеџу, 2003. године, одбранио је мастер рад под називом <i>Конфликти у Јужном Кавказу (постсовјетске период)</i> и стекао академски назив мастер, област међународних односа.</p>
<p>III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА</p> <p>Џ. Мацидов, <i>Стварање Демократске Републике Азербејџан – поводом стогодишњице државности Азербејџана</i>, Анали Филолошког факултета 30 (2018) No. 1 (у штампани)</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.</p>

Докторска теза Културе на путу свиле – азербејџанска и српска перспектива треба пружила је допринос истраживању културне, књижевне, научне историје цивилизација на Путу свиле, трансверзали Средоземља са Источном Азијом. Пут је био од великог историјског значаја, јер је повезивао два различита културна концепта и модела развоја која су и данас удаљена. Преношена разним путевима, свила је постала симбол везе између Истока и Запада, метафора разних митова и легенди. Сведочења Марка Пола међу првим су транскултуралним спознајама о народима и њиховим особеностима, о уметности, филозофији, вери, законима, обичајима народа које посећује и са којима тргује. Комерцијални, политички, дипломатски, мисионарски разлози подстицали су развијање пута свиле, на којем и дуж кога су се размењивале религиозне идеје, филозофски назори, књижевна остварења, научне спознаје. Значајне технике, као производња пергамента, потом хартије, и штампање књига, револуционарно су утицале на развој цивилизације. Успостављана су, поред трговачких, истинска културна средишта, светионици и метафоре културног успона. Вишеаспектно, мултидисциплинарно истраживање колеге Мацидова културних средишта на Путу свиле, у дијахроној и синхроној равни, указало је на споне међу културама, на којима се и данас надограђују цивилизацијски, економски и политички контакти.

Са историјског и културног становишта Азербејџан је одиграо значајну улогу на путу свиле, што је оставило трага у уметничком ставралаштву (*Nizami Ganjavi (1141-1209, Ganja, Azerbaijan*; уметности Kelaghayi, ткању тепиха, спортским и играчким активностима). Видне су уметничке, културне, економске споне српске државе и српских простора са стваралаштвом и производима преношеним преко пута свиле, на коме је једна од најважнијих станица био Азербејџан. Вишегодишња научна истраживања кандидата Мацидова, са посебним освртом на културне и историјске везе између Републике Азербејџан са простором Западног Балкана, са посебним освртом на перспективу даљег развоја веза са Републиком Србијом, била су подстакнута размишљањима која се могу, у ужем или ширем обиму, поистоветити са онима писца и професора Björn Larsson о сну филолога чији научни напори мењају свет, у смислу ширења интелектуалних слобода, спознаје истине и глобалне етике. У истом том смислу кандидат Мацидов сматра да је неопходно успостављати и проучавати претходно успостављан културни дијалог међу народима, имајући увек у виду целовитост историјских дилема, политичких интереса, економских разлика. Из поменутих истраживања проистичу и тезе и закључци, које кандидат сматра релевантним за обраду у оквиру докторске тезе. Ова студија културних спона више народа за полазиште има чињенице да су студије културе, како је говорио Крис Бејкер, „интердисциплинарно поље испитивања односа културе и моћи“, њихових међусобних веза, вредности једног друштва, на пример обичаја, веровања; као и веза академског, политичког и редовног дневног живота тзв. „малог“ човека. Кандидат Мацидов жели је своју студију поставио у три равни: историјску; културолошку; филолошку – језичку и књижевну и библиографску. Историјски, Азербејџан је био дуго под влашћу иранске династије Сафавида, царске Русије, а затим и СССР-а. Делио је сличну историјску судбину земаља Западног Балкана, у смислу непостајања самосталне државе. Ипак, у Азербејџану се у много мањој мери осећа османско (турско) наслеђе, него што је то случај са земљама Западног Балкана, док је у Азербејџану изразит културолошки утицај Персије. Посебна пажња у раду посвећена је периоду Демократске Републике Азербејџан, којим се и модерни Азербејџан са правом поноси, а посебно периоду након стицања независности 1991. године. Све земље које су предмет истраживања припадају оријенталном културном кругу. У том смислу неопходно је било идентификовати заједничке особине, које их у њега постављају. Један од таквих угаоника јасно пружају филолошка тумачења и библиографска истраживања.

Кандидат се посебно посветио културним разликама путева модернизације Републике Азербејџана и Републике Србије. За разлику од Републике Србије, која је деведесетих година пролазила кроз тешку политичку и економску кризу, што је кулминирала грађанским ратом на овим просторима, Азербејџан се није сусрео са овим отежавајућим геополитичким околностима, те је његова модернизација рапидна. Посебну целину у раду представљала је анализа сарадње ова два региона, кроз реализацију културолошких и хуманитарних пројеката и других економско-дипломатских активности. Своје пријатељство према земљама Западног Балкана, заснованог на постулатима мултикултурализма, који представља један од главних начела темеља модерне државе, Републике Азербејџан континуирано потврђује учешћем у свакодневним културолошким, економским, дипломатским и хуманитарним активностима.

4. Циљеви истраживања

Циљ докторске тезе био је да се истраже културне везе азербејџанског и западнобалканских народа, нарочито српског, са посебним освртом на перспективу даљег развоја веза Азербејџана са Републиком Србијом. Нарочито се инсистирало на вредностима које ова друштва негују, проистеклим из сличности историјског развоја, попут мултикултурализма и транскултурализма, толеранције у заједничком животу етничких и верских група, што обезбеђује њихову међусобну усмереност на чињење напора у демократизацији јавног живота и вођењу борбе за људска права и слободу човека.

Кандидат Маџидов је својом тезом понудио следеће резултате:

- Установљење нових историјских чињеница, културних спона земаља на Путу свиле, пре свега азербејџанских и српских.
- Током свог историјског развоја у новом веку, иако дуго без самосталне државе, Азербејџан је успео да очува своје националне и културне вредности, где се уочавају сличности за земљама Западног Балкана.
- Мултикултурализам је једна од основних идеја на којима је заснована државна стратегија Републике Азербејџан. Постулати мултикултурализма кандидату су послужили као полазна тачка за приказ и анализу настојања Републике Азербејџана да оствари културолошке везе са земљама Западног Балкана.
- Након обнове независности 1991. године Република Азербејџан је све присутнија у културном и хуманитарном смислу у земљама Западног Балкана. Културни и хуманитарни пројекти које је Република Азербејџан досада остварила на просторима Западног Балкана, економска улагања и политичка сарадња, усмерени су као допринос свим народима и културама који су присутни на просторима Западног Балкана. Преглед ових пројеката послужио је као емпиријска потврда сарадње Азербејџана са земљама Западног Балкана и допринео је у практичном смислу приликом анализе теме, јер су поменути пројекти допринели успостављању ближих културних, али и политичких и економских веза Републике Азербејџан и земаља Западног Балкана.
- Азербејџанска и западнобалканске земље домови су националне разноврсности, економских и политичких варијација, историјских и културних богатстава, те је неоправдано затварање у географски, историјски, економски задате оквире, што је документовао и културолошки каледоскоп сарадње.

Захваљујући Путу свиле омогућено је:

- 1) ширење знања о храни, пољопривреди, економији, политици, занатима, књижевности и уметности, што ће бити документовано примерима;
- 2) ширење знања о филолошким везама, захваљујући лексичким подударностима;
- 3) анализа новије културне историје Азербејдана и Србије и сродности у процесу културне модернизације.

У докторској тези "Културе на Путу свиле – азербејданска и српска перспектива " коришћен су историјски, теоријски, библиографски, синтетички и аналитички истраживачки метод.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ ДОКТОРСKE ТЕЗЕ
КАНДИДАТА: Цаваншира Мацидова

На основу пажљивог прегледања тезе, Комисија констатује да је Цаваншир Мацидов квалитетно одговорио захтевима своје докторске дисертације у научној области Оријенталистика - културологија.

Резултати истраживања представљени су прегледно, уз документовану аргументацију и шврсто утемељени у добром познавању историје, културних прилика и архивске грађе, што је уз суверено и аналитично закључивање, довело до настанка оригиналног научног рада, који се први пут бави поменутима темама.

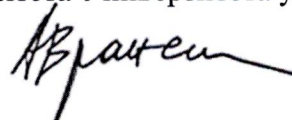
Предлог

Комисија са задовољством закључује и предлаже Наставно-научном већу да треба да прихвати докторску дисертацију *Културе на Путу свиле – азербејданска и српска перспектива* и да кандидата мр Цаваншира Мацидова треба позвати на усмену одбрану.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Љиљана Марковић, редовни професор,
Филолошког факултета Универзитета у Београду

др Александра Вранеш, редовни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду

Dr Kiyomitsu Yui, редовни професор, Kobe University